



СТ А Н О В И Щ Е

От: **доц. д-р Светла Богданова Бонева**
Университет за национално и световно стопанство,
Катедра „Международни икономически отношения и бизнес“,
Факултет „Международна икономика и политика“,
Главен секретар на УНСС по научно-изследователските проекти,
Научна специалност 05.02.10 „Световно стопанство и международни
икономически отношения“.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“ по докторска програма „Световно стопанство и
международни икономически отношения” в УНСС

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по
защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 3249/5.12.2022 г. на Зам.-
Ректора по НИДМС на УНСС доц. д-р Михаил Мусов

Автор на дисертационния труд: **АЛЕКСЕЙ ИВАНОВ МАРГОЕВСКИ**

Тема на дисертационния труд: **ЕНЕРГИЙНА ДИПЛОМАЦИЯ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В
КАСПИЙСКИЯ РЕГИОН**

1. Данни за докторанта и общо описание на предоставените материали.

Докторант **Алексей Иванов Маргоевски** се е обучавал в докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения” в катедра „Международни отношения“ към факултет „Международна икономика и политика“ на УНСС.

Предадените ми материали за изготвяне на становище по дисертационния труд включват следните документи: дисертационен труд, автореферат, Списък с публикациите по дисертационния труд и Справка за основните приноси в дисертационния труд.

Дисертационният труд е структуриран в: увод, изложение в три глави, заключение, списък с използвана литература и две приложения. Текстът на дисертационния труд е в обем от 242 страници. Използваната литература обхваща общо 181 източника на български, английски и руски език.

2. Характеристика на дисертационния труд

Първата глава на дисертационния труд, озаглавена „Геополитика и енергетика – концепции и външнополитически инструментариум на ЕС“ представя същността и особеностите на понятието „енергийна дипломация“, съгласно предмета и обекта на изследване и разбиранията на автора за обхвата на понятието. Наред с това са представени в сравнителен план понятията „енергийна политика“ и „енергийна сигурност“.

Втората глава на дисертационния труд „Енергийно съперничество в Разширения Каспийски регион“ представя геополитическото и геоикономическото значение на Разширения Каспийски регион и неговият енергиен потенциал, както и отварянето на региона към световната икономика в условията на глобална конкуренция за енергийни ресурси между държавите по света.

Третата глава на дисертацията, озаглавена „Енергийна дипломация на ЕС в Разширения Каспийски регион: резултати“ анализира стратегията на ЕС в Кавказко-каспийската зона и Централна Азия и дипломатическата активност на Съюза там. Особено място е отделено на енергийните профили на каспийските държави и на конвенцията за Каспийско море. Отделно внимание заслужава изследването на значението на каспийската енергийна алтернатива за политиката на енергийна диверсификация на България.

Избраната тема е актуална, като нейното значение нараства в контекста на съвременното икономическо развитие и предизвикателствата пред съвременната европейска икономика.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати и приносите на дисертационния труд и значимост на разработката за науката и практиката

Дисертационният труд има добре формулирани цел, обект и предмет, а поставените изследователски задачи ясно кореспондират с постигането на основната цел на разработката и доказването на изследователската теза.

Използваната литература в изследването е адекватно подбрана и обхваща множество теоретични и приложни научни изследвания на български и чуждестранни автори. В този смисъл следва да се подчертае добрата осведоменост на докторанта по проблематиката на дисертационния труд.

Дисертационният труд се отличава с овладяна от докторанта съвременна система от знания не само в областта на теорията, но и по отношение на регулаторните и правни измерения на темата. В резултат на работата по този труд са получени ценни и полезни в различни аспекти научни и приложни резултати. Проучването в този аспект допълва изследванията по тематиката в България. Съдържанието на работата загатва множество идеи за препоръки, които биха могли да се приложат при формулирането на различни политики, вкл. и такива, от които нашата държава да извлече конкретни ползи.

Методологията на изследването напълно отговаря на неговите цели. Задачите, поставени в изследването, са изпълнени успешно.

В дисертационния труд се открояват следните постижения, имащи характер на **научни и научно-приложни приноси**, които приемам:

1. Авторът предлага енергиен геополитически модел към изучаването на Разширения Каспийски регион като самостоятелен и специфичен обект на изследване и анализ;
2. Осъществено е комплексно изследване на връзките между енергийната сигурност и диверсификацията на енергийните източници и маршрути на ЕС и потенциала на Разширения Каспийски регион за това, през призмата на външната политика и международните отношения;
3. Обогатени са съществуващите знания в България за енергийните политики на каспийските държави;
4. Приложени са методологията от инструментариума на Теорията на международните отношения за изследване на сложните енергийни проблеми на регионално ниво с цел представяне на многоизмерната същност на енергийната сигурност;
5. Обогатени са съществуващите знания в България по отношение на актуалната външна политика на ЕС в Разширения Каспийски регион чрез съпоставителен анализ и контент анализ на двете Стратегии на блока към Централна Азия от 2007 г. и 2019 г.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът е представил две самостоятелни публикации по темата на дисертационния труд. Трудовете представляват интересни публикации, които отразяват тематиката на изследването и в количествено отношение удовлетворяват изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“:

1. Статия “Energy Cooperation between EU and Ukraine amid Politics and Policy”., Energy and Climate Diplomacy, Diplomatic Institute, Ministry of Foreign Affairs.,Sofia, July 2021, pp.32-46

2. Статия „Икономическото сътрудничество между ЕС и Китай в Черноморския регион – отхвърляне на стереотипите“, в колективна монография. „Черноморският регион в глобалната икономика и политика“, Георги Чанков и колектив, Издателски комплекс УНСС ., С.2020 г.,ISBN978-619-232-313-4, стр.200-206

5. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания и автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 42 страници и отговаря на количествените, структурните и качествените изисквания към обема и съдържанието на авторефератите. Той дава точна и пълна представа за съдържанието, структурата и основните изводи на дисертационния труд. Справката с приносите отразява реално резултатите от дисертацията.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки по структурата, съдържанието, стилът и графичното оформление на разработката. Същите са на отлично ниво.

Най-съществената ми препоръка е този труд е да бъде публикуван на български и на английски език, за да могат повече читатели да се запознаят с него.

7. Заключение

Дисертационният труд на Алексей Иванов Маргоевски на тема **„ЕНЕРГИЙНА ДИПЛОМАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В КАСПИЙСКИЯ РЕГИОН“** е оригинално и актуално научно изследване, което отговаря на основните изисквания за присъждане на образователната и научна степен “доктор”. Авторът има добър език и стил, анализирал е значителен обем научна литература, обосновал е добре своите позиции, заключения и препоръки.

Всичко това ми дава основание да гласувам „ЗА“ присъждането на образователната и научна степен “доктор” на Алексей Иванов Маргоевски.

9. 01.2022 г./ Гр. София

Подпис: *С. Бонева*